

වික්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාව

අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ වාර්තාව 2004

ප්‍රජාත්න්ත්‍රාවාදය, මානව සිම්කම් සහ කම්කරු කටයුතු පිළිබඳ කාර්යාලය විසින් තිකුත් කරන ලදී.

ව්‍යවස්ථාව මගින් බුදු දහමට “ප්‍රමුඛස්ථානයක්” ලබාදී ඇති නමුදු එය රාජ්‍ය ආගම ලෙස නොකළේයි. ව්‍යවස්ථාව මගින් අනෙකුත් ආගමි අදහන්නවුන්ට ඔවුන්ගේ ආගම නිදහසේ ඇදුම් පිළිගන්නා නමුදු හාටිනයේදී සමහර ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් ඇතිවේ තිබේ.

ආගමික නිදහස පිළිබඳ රජයේ නිල වගයෙන් අති කැපවීමේ වෙනසක් සිදුවී නොමැතිවුන් අන්තර්ජාත්න්ගේ ක්‍රියාකාරකම් නිකාවෙන් සමස්ථයක් වගයෙන් ගත්කළ ආගමික නිදහසේ බිඳවැවෙමක් සිදුව ඇත. 2003 අවසන් හාගයේදී හා මෙම වකරේ මුළු මාස කිසේ තුළදී කනෝලොක පල්ලේ වෙත බරපතල පහරදීම් ගණනාවක් සිදුවූ ඇතර දේශගතිවරුන් හා දේශ මෙහෙයුන්ට රසක්වන් හරඳු පහරදීම් කිපයක් සිදුවුති. පහරදීම් කියයකට අධික ප්‍රමාණයක් වාර්තා වී ඇති අතර තානාපති කාර්යාල නිර්ක්ෂකයන් විසින් එම වාර්තා ගණනාවක් ස්විච කොට ඇත. ප්‍රමුඛ පෙළේ ආගමික හා දේශපාලනික නායකයන් විසින් ප්‍රකිද්ධියේ එම පහරදීම් හෙලා දුටු අතර මෙම සිද්ධීන්ට අදාළ පුද්ගලයක් දෙළාස් දෙනෙක් පමණ පොලුකිය විසින් අන්තර්ජාත්න්ගේ බලපෑම් තිබුනද, “සායුඩාරාත්මක නොවන” ආකාරයෙන් අනුස ආගමි වලට හැරවීම දුම්වම් ලැබිය හැකි වරදක් සේ ප්‍රකාශ කෙරෙන පහත් කෙටුම්පත් සම්බන්ධයෙන් රජය ක්‍රියාකාරීමෙන් වැඩිහිටි සිටියේය. මැයි මාසයේදී ප්‍රතික හෙළ උරුමය පක්ෂයේ මන්ත්‍රාවරයෙක් පොදුගැලික මන්ත්‍රාවරයකුගේ පනතක් ලෙසින් ගෙන වන වද පනත් කෙටුම්පත මෙම වාර්තාවට අනුලත් කාලයිම ඉක්ම ගොක් දින කිහිපයකට පත්‍ර නිල වගයෙන් පර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී. වම පනතේ ව්‍යවස්ථාපිත නායකතාවය අනියෝගයට ලක්කමින් කන්ඩායම් කිපයක් විසින් ග්‍රෑෂ්ඩාධිකරණයට පෙන්සම් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ඒ පිළිබඳව ප්‍රමාණ විවාදයක්ද හට ගෙන තිබේ. පොදුගැලික මන්ත්‍රාවරයකුගේ පනතකට රජයේ සහයෝගය අනවශ්‍ය අතර (වය ලබා ඇත්තේද නැති) ප්‍රාග්මේන්තුවේ පන්ද විමසීමකට ලක්වීමට පෙර වය දීර්ඝ තිනිගත කිරීමේ ක්‍රියාවලියකට මුහුණා දිය යුතු වේ. ජ්‍යිති මාසයේදී බොද්ධ කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යවරයා විසින් අන්තර්ජාතිකරණයට එරෙහි වෙනත් පනත් කෙටුම්පතක් අමාත්‍ය මන්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. වය නිල වගයෙන් පිළිගනු නොලබු නමුදු තිනිගති වරයාගේ විමර්ශනයට යවන වද අතර මෙම වාර්තාවට අදාළ කාලය අවසන වන විටද එය නිමවී නොමැති. මෙම පනත් සැලකිය යුතු ලෙසින් ප්‍රකිද්ධ අදහසක් දැක්වීම් වලට හානි වාර්තා එහෙතු තිබේ. බොද්ධ කටයුතු අමාත්‍යවරයා ඉදිරිපත් කළ පනත් කෙටුම්පත ස්වයංක්‍රීය තිනිගත නොවන අතර වියටද ප්‍රාග්මේන්තුවේ පන්ද විමසීමකට ලක්වීමට ප්‍රථම දිග තිනිගත කිරීමේ ක්‍රියාවලියකට මුහුණා දීමට සිදුවේ.

වෙනස් ආගමි අදහන්නවුන් අතර සාමාන්‍යයෙන් සුහනදිලි සභානා තිබුනද කනෝලොක පල්ලේයේ කටයුතු වලට විශේෂයෙන්ම කිතුතු දහම පැවතිවීමේ තිරන කන්ඩායම් වල කටයුතු වලට එරෙහි සමහර බොද්ධාගමිකයන් දක්වන සහයකි ප්‍රතිරෝධයේ වැඩිවීමක් දැකිය හැකිය. තිනිගතවීම ඉහතදී උසාවිය විසින් කිතුතු කන්ඩායම් වල ආගමි ඇදහිමේ හා එම කටයුතු සැහනා අවශ්‍ය ගොඩනගිලු තනාගැනීමේ අයිතිය පිළිගත් නමුදු 2003 අගෝස්තු මාසයේදී ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණු ග්‍රෑෂ්ඩාධිකරණ තින්දුවක් මගින් වික් රෝමානු කනෝලොක කන්ඩායමක් පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද අතර වෙනත් පවත්වනු ලබන වෙදා සේවාවන් මගින් පොලුවිවා ගැනීමක් සිදුවෙනයි තිරණය කරන ලදී. වම කන්ඩායම විසින් එම ඉහත තිරණය පිළිබඳව එක්සන් ප්‍රතින්ගේ මහනව හිමිකම් කොමිසමට අනියාවනයක් ඉදිරිපත් කොට ඇත. ශිනැම ආගමක් ඇදහිම සැදහා පුද්ගලයෙකුට ඇති අයිතිය ව්‍යවස්ථාවෙන් සහතික කොට ඇති නමුදු අනුස ආගමි වලට හැරවීම සැදහා අයිතියක් ඇනැයි විය සැදහා අයිතියක් ඇනැයි විය නොවනයි විසින් තින්දු කරන ලදී. ග්‍රෑෂ්ඩාධිකරණයේ තින්දු තිනියක් බවට

පත් වී නැති අතර මෙම වාර්තාවෙන් ආවරණය කෙරේන කාල සිමාව තුළදී එවා බලාත්මක නොකරන ලද අතර අනු ආගම් වලට හැරවීම් සම්බන්ධව කිසිදු කන්ඩායමක් නිතිය ඉදිරියට නොප්‍රමුණුවන ලදී. විසේ ව්‍යවද විම නින්ද සමහර ප්‍රදේශ වල සමාජය පිබිනය වැඩි කිරීමට හේතු වන්නට ඇත. ආගමික කටයුතු වල නිරත වන විදේශීකාණ්ඩ ලබාදෙන තාවකාලික ජේවාසික බලපත්ද රුපය මගින් සිමා කොට නිවේ.

අමෙරිකා විස්කත් ජනපද තානාපති නිලධාරීන් විසින් පළුවෙලට වරෙති පහරදීම් හා අනු ආගමිකරනයට වරෙති කටයුතු පිළිබඳව තම නිල උන්දුව රුපයේ ප්‍රධාන නිලධාරීන් හූම්වී දැන්වන ලදී. විම පහරදීම් වලට සම්බන්ධ ප්‍රදේශීලයන් අත්ස්ථාපිතවට ගෙන නිතිය ඉදිරියට ප්‍රමුණුවන මෙන්ද තානාපති නිලධාරීන් රුපයෙන් ඉල්ලා සිටියන. එක්සත් ජනපද රුපය සිය මානව හිමිකම් සුරකිතමට උන්දු කරවීමේ මුළුක ප්‍රතිපත්තියේ කොටසක් ලෙස ආගමික නිදහසට අදාළ පොදු කාරණ සම්බන්ධව රුපය සමඟ නිරුතුරුවම අදහස් භූවම්පරා කර ගති.

පේදය 1 - ආගමික ජන විද්‍යාව

රටේ වර්ග ප්‍රමාණය වර්ග සැනැප්‍රම් 25,322ක් වන අතර මිලියන 19.74කට ආසන්න ජනගහනයක් ඇත. බොද්ධ, නින්දු, ඉස්ලම් හා ක්‍රිස්තියාති යන ආගම් රට වැසියන් විසින් අදහනු ලැබේ. ජනගහනයෙන් ආසන්න වශයෙන් 70% බොද්ධයින් වන අතර 15% ක් නින්දු, 8% ක් ක්‍රිස්තියාති හා 7% ඉස්ලම් බැඩිකොළ වෙති. ක්‍රිස්තියාති ලබාධිකයෝ වැඩි වශයෙන්ම වාසය කරනුයේ බස්නාහිර ප්‍රාන්තීන් වන අතර උතුරු ප්‍රදේශයේ මුළුමනින්ම පාහේ වාසය කරනුයේ නින්දු හක්කියායින්ය. දකුණේ වැඩි වශයෙන්ම බොද්ධයින් වාසය කරන අතර රටේ අතිශාක්ෂණීය ප්‍රදේශවල සියලු ආගම්වලට අයන් ලබාධිකයෝ මිශ්‍රව වාසය කරති.

වැඩි ප්‍රජාව වන සිංහලයින්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් රේරවාද බොද්ධාගමිකයෝ වෙති. ඉස්ලම් හක්කියායින්ගෙන් බහුතරය සුන්හි වර්ණීන් අතර බොද්ධ ප්‍රජාව අනුම්‍ය ඉතා සුළුගරයක් සිය වරා වෙති. ක්‍රිස්තියාති ලබාධිකයින් අතුරින් 90% ක් පමණු රෝමානු කතෝලිකයින් වන අතර අත්ග්ලිකන්වරු හා සත්වෙනි දින නැවත පහළ වූ උස්සු, යෙහොවාගේ සාක්ෂිකරුවන් හා උද්ව සහා වැඩි වෙනත් ප්‍රාගේශ්නන්ත පළුලු වලට අයන් පිරිස්ද වේ. කිතුතු දහම පත්‍රවලින්නන්ගේ කන්ඩායම් සංඛාව මැතික ප්‍රමුද මෙවති කන්ඩායම්වල සමාජිකයින්ගේ මුළු වික්‍රාව තවමත් කුඩා ප්‍රමාණයක් වේ.

පේදය 2 - ආගමික නිදහස පිළිබඳ පවත්නා තත්ත්වය

නිතිමය / ප්‍රතිපත්ති රාමුව

ව්‍යවස්ථාව මගින් බුදු දහමට ප්‍රමුඛක්වනය ලබා දී ඇති නමුදු අනෙකුන් ආගම් අදහන්නත්ට නිදහසේ විසේ කිරීමේ අයිතියද විමගින් ලබා දී ඇත. නිල වශයෙන් රුපය මෙම අයිතියට ගරු කරන නමුදු ප්‍රායෝගික තැලයේදී ආගමික නිදහසේ බිඳුවැවෙමක් සිදුව නිවේ. ආගමික කටයුතු සඳහා රුපයේ වෙනම අමාත්‍යාංශ ඇත. එවා නම් බුද්ධ සාකන අමාත්‍යාංශ, මුස්ලිම් ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශ, නින්දු ආගමික අමාත්‍යාංශ හා ක්‍රිස්තියාති කටයුතු අමාත්‍යාංශය යි. මේ විස් විස් අමාත්‍යාංශයක් වෙත අදාළ ආගමට සම්බන්ධ කටයුතු කිරීමේ බලනු පවතා ඇත. ක්‍රිස්තියාති කටයුතු අමාත්‍යාංශය, ක්‍රිස්තියානුවන් වෙත එල්ලවු ප්‍රහාරයන්ට විරෝධී ප්‍රකිද්ධ හඩක් නැගිය. විසේ ව්‍යවද අප්‍රේල් මාසයේදී සිදුවු ආන්තු මාරුවෙන් පසු විත සං්කීර්ණතාවය අඩු වී ඇත. අනු ආගමිකරනයට විරෝධී තින්ම පනතක් පිළිබඳව සැලකිල්ලෙන් විමර්ශනය කිරීමෙන් පසු ප්‍රතිචාර දක්ෂවන බවට අමාත්‍යවරයා සඳහන් කොට නිවේ.

2003 ජනවාරි මාසයේදී ආගම් මාරු කිරීම වැළැක්වීම සඳහා වන පනත් කෙටුම්පනත් අමාත්‍ය මණ්ඩිලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. ජනධිපතින් සුමාරුතාග මහත්මිය පෙබරවාරි මාසයේදී පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැර අප්‍රේල් මාසයේදී මහා මැයි වැනිවෙන්ම නියම කරන විට විම පනත් කෙටුම්පන නිතිපතිවරයාගේ කාර්යාලය මගින් විමර්ශනය කෙරේමින් පැවතිනි. පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැරීමත් සමහම ආගම් මාරු කිරීමට විරෝධී පනත් කෙටුම්පන ඇතැම්ව නිතිගාන කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබූ සියලු වන පනත් අභ්‍යන්තර විය. මැයි මාසයේදී පාතික හෙළ උරුමය ප්‍රසාදය මන්ත්‍රිවරයෙක් ආගම් මාරු කිරීමට විරෝධී පනත් කෙටුම්පනත් පොදුග්ලික මන්ත්‍රිවරයෙකුගේ පනතක් වෙස ඉදිරිපත් කළේය. මෙම වාර්තාවට අදාළ කාල සිමාව ඉස්ම ගොස් කෙටි කළකට පසුව විම පනත නිල වශයෙන් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. විම පනත් කෙටුම්පතින් නිදහසේ සිය ආගම ඇදහිමේ

අයිතියට පහර වදින බවට කරනු දැක්වූ ක්‍රිස්තියාති කන්ඩායම් කිහිපයක් එම පනතට අභියෝග කරමින් ගෞණීයාධිකරණය වෙත පෙන්සම් ඉදිරිපත් කළහ. නිතියක් බවට පත්වීමට ඉඩ අභි එම පනත ගැන ගැඹුරු සාකච්ඡාවක් හට ගැනුනු අතර විය මේ වන නොක් පර්ලිමේන්තුවෙන් සම්මත විම හෝ රජය විසින් ප්‍රාග්‍රහීම සිදුවී නැත. ප්‍රති මාසයේදී බොද්ධ කටයුතු අමාත්‍යවරයා අන්‍ය ආගමිකරණයට විරෝධි වෙනත් පනත් කෙටුම්පනක් අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කළේය. විය නිල වගයෙන් අනුමත නොවූ අතර නිතිපතිවරයාගේ විමර්ශනය සඳහා යැවති. මෙම වාර්තාව මගින් ආවරණය වන කාල සිමාව ඉක්ම යන විටත් විය තිම වි නොතිබිති. ඉහත පනත් දෙක බොහෝ දුරට වික සමානය. පනත් දෙකෙහිම අපේක්ෂා කරනුයේ පුද්ගලයෙකු වික් ආගමක සිට තවත් ආගමකට හැරවීම තහනම් කිරීමයි. පොදුගලික මන්ත්‍රවරයාගේ පනතින් තහනම් කෙරෙනුයේ “බලනත්කාරයෙන්” වෙනත් ආගමකට හැරවීම පමණක් වන අතර අමාත්‍යවරයාගේ පනතින් සැම ආගම මාරු කිරීමක්ම තහනම් කිරීමට අදහස් කෙරේ. පනත් දෙකින්ම ආගම් මාරු කිරීම නො විසේ කිරීමට අනුවල දීම යටතේ වරදකරුවෙකු වන ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට දැඩි ගැසීම නො සිර දුහුවම් තියම කිරීම යනාදී දුහුවම් යෝජනා කෙරේ. පොදුගලික මන්ත්‍රවරයාගේ පනතින් ස්ථුතින් හා ප්‍රමුණ වෙනත් ආගමකට හරවා ගැනීමට විරෝධිව දැඩි දුහුවම් දීමට යෝජනා කරන ඇතර අමාත්‍යවරයාගේ පනතින් දැඩි දුහුවම් තියම කෙරෙනුයේ ප්‍රමුණ වෙනත් ආගමකට හැරීම සම්බන්ධයෙති. අමාත්‍යවරයාගේ පනතින් වෙනත් ආගමකට හරවා ගැනීමේ කර්සයේ තියුණු කන්ඩායම් සැම සාමාජිකයෙකුම වරදකරුවෙකු සේ සළකන ඇතර වරදකරුවෙකු වන ඕනෑම විදේශීයයෙක් පිටුවන්ල කරනු ලබයි හැක. මේ පනත් දෙක ගැන බොහෝ පුත්ල් සාකච්ඡාවන් සිදුව තිබෙන නමුදු රජයේ නිලධාරීන් ප්‍රකිද්ධියේ ඉන් වික් පනතකටවත් සහය දැක්වා නොමැත. බොද්ධ කටයුතු අමාත්‍යවරයා ඉදිරිපත් කළ පනත ස්වයංක්‍රීය හිතිගත නොවේ.

සමහර ක්‍රිස්තියන නිකායන් ඔවුන්ගේ කටයුතු වලට රජය වැසිවශයෙන් සම්බන්ධ විම ගැන නොකමැන්තක් දැක්වනි. එහෙයින් එවා ප්‍රන්‍ය කටයුතුවල නියාලෙන සංවිධාන ලෙස ලියපදිංචි වි නොමැති අතර පර්ලිමේන්තු පනත් මගින් තත් තත්ව නො දේශීය යටතේ සංස්වා ලෙස ලියපදිංචි වි සිටිති. සංස්වාවක් ලෙස ලියපදිංචි විම සඳහා ක්‍රිස්තියනු නිකායන් මගින් අදාළ පෝර්ම පුරව ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. එම තුළය මගින් සංස්වාපිත ආයතන ලෙස ඔවුන්ගේ මූල්‍ය හා දේශීල ගනුදෙනු වලදී නිතිමය ප්‍රාග්‍රහීමක් ලැබේ. ආගමික සංවිධාන සඳහා බදු සහන නොලැබේ. එහෙත් ප්‍රන්කළ් හා පළ්ලුවලට ප්‍රන්‍ය ආයතන ලෙස ලියපදිංචි විමට හා මගින් සියිලුම තිබෙන නොමැති අතර එම කන්ඩායම් සංස්වාපිත ආයතන නො ගැනීමට හැකියාවක් ඇතේ. “ආගමික කන්ඩායමක්” ලෙස ලියපදිංචි විමේ හැකියාවක් නොමැති අතර එම කන්ඩායම් සංස්වාපිත ආයතන නො ප්‍රන්‍ය ආයතන ලෙස ලියපදිංචි විය යුතුය. 2003 අගෝස්තු 01 දින ගෞණීයාධිකරණය විසින් ගාන්න ප්‍රන්සිස් තුන්වන නිකායේ “ප්‍රපතිය කුරුයියේ ඉගැන්වීමේ සහොදුරියන්” යන ආයතනය සංස්වාපිත කිරීමේ පෙන්සමක් නිශ්ප්‍රනා කරන ලදී. එම නිකාය ලබාධිය වෙනස් කරවීමේ හා උවසමය ආධාර සැපයීමේ කටයුතුවල තිරත වන්නේ නම් විය සංස්වාපිත කළ නොහැකිය යන පදනම යටතේ එම පෙන්සම උකාවිය මගින් නොපිළුගන්නා ලදී. එම තිගමනය මගින් රටේ පුරවයියන්ට සේවය කිරීමට ඔවුන්ට ඇති හැකියාවට සිමාවන් පැනවෙන බවට ක්‍රිස්තියනි කන්ඩායම් හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන කිහිපයක් කරනු දැක්වා ඇතේ. ඉහත ආගමික නිකාය විසින් වික්සන් ප්‍රන්සිස් ප්‍රන්තියෙන් මානව අයිතිවාසිකම් ප්‍රාග්‍රහී මහ කොමොරිස් වෙත පෙබරවාරි මාසයේදී අතියාවනයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. පැම්ප්‍රල් මාසයේදී වික්සන් ජාතින්ගේ මානව හිමිකම කොමිසම විසින් විය ප්‍රතිචාරය දැක්වන මෙන් රජයට දැන්වන ලදී. රජය විසින් වියට තානෘතික විරෝධීනා මතු කරන ලද අතර, පෙන්සමට අදාළ කාරනා හා තානෘතික විරෝධීනාවයන් සැලකිල්වට ගැනීම් විය විමර්ශනය කරන බවට එක්සන් ජාතින්ගේ මානව තිමිකම කොමිසම දැන්වීය. විනි ප්‍රතිචාරය අගෝස්තු මාසයේදී ලැබෙනයි අපේක්ෂිතය.

බොද්ධාගමට ව්‍යවස්ථාවෙන් වයි සැලකිල්ලක් දැක්වුවද අනෙකුත් ආගමික උත්සව ගනනාවක් ජාතින නිවාසී දිනයන් ලෙස ප්‍රකාශ කර ඇත. උදාහරණයක් ලෙස හින්දු තයිපොෂගල් උත්සවය / දිපවාලු උත්සවය, ඉස්ලාමික හැඹුම්/රම්ඛාන් /මහම්මද්තුමාගේ උපන් දිනය, ක්‍රිස්තියනි මහ සිඛරාදා හා නත්තල් උත්සවය දැකිවිය හැකිය.

ක්‍රිස්තියනි ප්‍රාග්‍රහීවලට හා ආගම පැනිරවීමේ කන්ඩායම්වල දේශීලුවලට සිදුවූ පනරදිම්වලින් අනතුරුව අන්තර් ආගමික සහයෝගීතාවය ප්‍රාග්‍රහී ජාතික කම්ටුවේ කටයුතුවලට රජය මගින් යට පනක් ලබාදී තිබේ.

ආගමික නිදහසට අනී සිලාචන්

රට තුළ විදේශීක ප්‍රජකවරණ්ට කටයුතු කළ හැකි නමුදු දැඟක තුනකට වැඩි කාලයක සිට තාවකාලික සේවා බලපත් මත සේවය කරන විදේශීය ක්ෂේත්‍රයෙහි ආගමික සේවකයන්ගේ ප්‍රමාණය රජය විසින් සිලා කර ඇත. නොයාන්ත්‍රණ විසින් එක් එක් ආගමික නිකායන් සඳහා නිකුත් කරන සේවා බලපත්‍ර සංඛ්‍යාවක් ඇති නමුදු මැතකදී ප්‍රායෝගික වගයෙන් මෙම ප්‍රතිපත්තියට අනුව කටයුතු කෙරේ නැති අතර විදේශී ආගමික සේවකයන්ට සංවාරක විභා ලබාදු විවිධ. නිල වගයෙන් රජයේ ලියාපදිංචි නිකායන්ට පමණක් බලපත්‍ර ලබාදේ. රට තුළ සිටින බොහෝ ආගමික සේවකයන් ක්ෂේත්‍රයෙහි ප්‍රජකවරණ්ට ඇතුළුව ලැබේ.

පාකල් විෂය මාලාවේ ආගම අතිවාර්ය විෂයක් වන අතර ඉගෙන්වීම සිදු කෙරේනුයේ ග්‍රාස්ට්‍රිය ගුත්වයන්ගෙනි. දෙම්විපියන්ට හා දරුවන්ට මත ඉගෙන ගන්නේ මූද්‍යධාමයද, ඉස්ලාමිය, නින්දු ආගමද නැතහොත් ක්ෂේත්‍රයෙහි ආගමද යන්න තෝරා ගෙ හැකිය. පොදු පාකල්වල සිදුකෙරේ ආගමික ඉගෙන්වීම සිදුකෙරේනුයේ ඔවුන්ගේ උප්පහෙන් සහතිකවල (සෑම උප්පහෙන සහතිකයකම ආගම සුමත්දාය සඳහන් වේ) හා අනෙකුත් උප්පෙන වල අතුලත් ආගම මත පදනම්වය. ඉස්ලාමි, නින්දු හෝ ක්ෂේත්‍රයෙහි නොවන දුම්තර ආගමිකවලට අයන් සිදුන් රජයේ පාකල් පද්ධතියට බාහිරව ආගම ඉගෙන්ම සිදුකළ යුතුය. ප්‍රායෝගික ආගමික හතරෙන් විකාස සිය ආගම නොවන සිදුන් රට සම්බන්ධ ආගමක් තැදැරීම හෝ පිටස්තරට සිය ආගම ඉගෙන්ම සඳහා පාකලෙන් අවසර ලබා ගැනීම කළ යුතුය. පාකලෙන් බාහිරව ආගම ඉගෙන්ම ඔප්පු කිරීම අතිවාර්ය නොවේ. සුළුතර ආගමික සඳහා වෙනම විෂය මාලාවක් නොමැත.

දික්කත්‍යාය, දරු අයිතිය හා දේපොල අයිතිය ඇතුළත් පවුල් නිතියට අදාළ කාරනා විෂිග්ධය කරනුයේ ඒ ඒ ආගමික හෝ වාර්ගික කණ්ඩායම් වල සම්පූද්‍යකින් නිතින්ට අනුවය. තරුණීයකට විවාහ්‍යමට හැකි අවම වයක අවුරුදු 18 මුවද මුස්ලිම්වරණ්ට පමණක් රජයේ බාධාවකන් නොරව සිය ආගමික වාරිනානුකළව එම කටයුතු සිදු කළ හැක. ආගමික හෝ වාර්ගික කණ්ඩායමකට අයන් වීම මත පදනම්ව වෙනස් නිති රේඛි හාවිත කිරීම මගින් ස්ථ්‍රීන්ට එරෙහිව අකාධාරණකම් සිදු විය හැක. මෙම කාරනා සම්බන්ධයෙන් සිවිල් තිරියක් නොමැති අතර වාරිනානුකළ නිතිය අදාළ වේ.

ආගමික නිදහසට අනිසි ලෙස බලපෑම් කිරීම

මෙම වාර්තාවන් ආවරණය වන කාලයිමාව තුළදී ක්ෂේත්‍රයෙහි කණ්ඩායම් වෙළින් නමන්ට අනතුරක් වේයයි සිනු ප්‍රාදේශීය බොද්ධයින්ගේ ගාරීක පහරදීම් වලට, නිරිහැර කිරීම්වලට වැඩි වකිරීයන් මුහුණ දීමට එම කණ්ඩායම් වලට සිදුවේනි. (දේශීය 3 බලන්න) සමහර ක්ෂේත්‍රයෙහි කණ්ඩායම් රජය මෙම සාහසික හිඟාවන් හා නිරිහැර නින්ඩවම අනුමත කරනුදේ වෝද්දා කළහ. විස් වුවද රජයේ සෑම මට්ටමකින්ම මෙම ප්‍රහාර ප්‍රසිද්ධියේ හෙලා දකින ලදී. සමහර සිද්ධීන් වලදී පොලිකියේ හිඟාකරීත්වය ප්‍රමාණවත් නොමැති තරම් විය. ප්‍රාදේශීය පොලිකි නිලධාරීන් මෙම ප්‍රහාරයන්ට සම්බන්ධ බොද්ධ හිඟාන්ට වෑරෙහිව නිති මගින් කටයුතු කිරීමට මැලකමක් දැක්වූ බවද වාර්ටා විය. පොලිකිය බොහෝ අවස්ථාවන් හිඟා පළුලු හා ප්‍රරවකියන් පහර දීම් වෙන් ආරක්ෂා කිරීමට අකමන් විනයි රජය නොවන සංවාධාන විසින් වාර්ටා කොට ඇත. වෙනත් සමහර අවස්ථාවන් හිඟා පොලිකි නිලධාරීන් විසින් පරිජ්‍යාව පවත්වා පළුවෙන් පහර දීමට සම්බන්ධ ප්‍රාදේශීය හිඟාන්ට ඇත්තැබාගැනීම ගෙන ඇත.

1983 සිට රජය (කිංඡල හා වැඩි වගයෙන් බොද්ධ වු බහුතරයකින් පාලනය වන) රටේ දෙමෙල ජනය (වැඩි වගයෙන් හිඟාන්ට වන) සඳහා වෙනම රාජ්‍යක් වෙනුවෙන් සටන් කරන සංඛ්‍යාවකින් වන දෙමෙල ජාලම් විළුක්ති කොට්ඨ සංවාධානය සමග සටන් වැඩි සිටියි. එස් වුවද වකර 2001දී රජය හා එල්.වී.ටී.රජ එක් පාශ්‍රමික සටන් විරෝධයක් ප්‍රකාශයට පත් කොට වකර 2002 දී දෙපාර්ශවය විසින් සටන් විරෝධ ගිවිශ්‍රමක් අන්තර් කරන ලදී. සෑම හිඟාවලුය බිඳු වැට්ටව ඇති ඉඩක්ඩ බොහෝ වන අතර 2003 අප්‍රේල් ලාකයේදී විල්.ටී.ටී.රජ රජය සුම් ගෙරුණු සාකච්ඡා වලින් ඉවත් විය. පැවතුනු අභ්‍යන්තර දේශපාලන ගැටුව විකාර ගැනීම සඳහා ජනාධිපති සුමාරුණුග ඇප්‍රේල් මාසයේදී පාර්ලිමේන්තුව විශ්‍රාවා හැර මැරිවරණයක් පැවතෙනුවූ අතර ඇය ඉත් රජ ගැන්නාය. මෙම වාර්තාවන් ආවරණය වන කාල සිලාව අවකාශයේදී නව රජය නොවීවිපියෙහු පහසුකම් සළස්කන්නන්ගේ සහය ඇතිව එල්.ටී.ටී.රජ සමග සාම සාකච්ඡා ඇරුණුවෙන් සිටියි.

ගැටුම තුළ ආගම වැදගත් භූමිකාවක් නොවිය. විය පදනම් වුයේ භාෂාමය, වාර්තික හා දේශපාලනීක වෙනස්කම් මතය. 60,000කට අධික පිටින සංඛ්‍යාවක් විනාග වීමට හේතු වී ඇති මෙම ගැටුම බොද්ධ, හින්දු හා ක්‍රිස්තියාති සම්බන්ධතා සේ බලපා ඇත. ප්‍රධාන මෙහෙයුම් ඇරෝජිමට ප්‍රමා සිවිල් වැකියාන්ට පන්සල් හා පල්ලේ වටා රැස්වන මෙන් ගුවන් විදුලිය මගින් ප්‍රවාරය කරන නමදු උනුරේ ගැටුම් පවතින ප්‍රාදේශීල්වල හින්දු කෙටිළේ වලට හා ක්‍රිස්තියාති පල්ලේ වලට කාලතුවක් හා බෝම්බ ප්‍රහාර එල්ල කළ බවට වරින් වර් රජයට විරැද්ධාව වෙදානා නැතිනා. 2003 වසරේදී වකර ගණනාවකට පසු එල්.ටී.ටී.රය පාලන ප්‍රදේශීල්වල පවත්නා සිද්ධීයාන් වෙත යමට බොද්ධ හිජ්‍යාන්ට අවසර ලැබේන. මෙම වාර්තාවෙන් අවර්තනය කෙරුණු කාලකීමාව තුළදී කිත්‍යුවන්ටද ගැටුම් පැවතියදී ය නොහැකි වූ එල්.ටී.ටී. පාලන ප්‍රදේශීල්වල පිහිටි ප්‍රජනීය ස්වාන වෙත යමට හැකි විය.

එල්.ටී.ටී.රය බොද්ධ සිද්ධීයාන් වෙත පහර දීම් කළ අතර 1998 ජනවාරි මාසයේදී රටේ පවත්නා ඇති ප්‍රජනීය බොද්ධ සිද්ධීයාන් යම ලෙස සැලකෙන එකිනෙකින් දැඟැලු මාලිගාවදා පහර දීම විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වේ. මෙන් කිහිපයදෙනෙකුද අනුමත වන්දානාමන කරුම් සිටි ප්‍රදේශීල්ධින් 13 දෙනෙකු එම බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් මිය ගියන. එම ප්‍රහාරයට වගකිව යුතු එල්.ටී.ටී. ප්‍රහාරකින් සෙවිමට හා අන්තර්ඩිංජුවට ගැනීමට රජය තුවමත් වියම් කැරම් සිටිය. එම ප්‍රතිච්ඡලයක් ලෙස රජය මගින් දැඟැලු මාලිගාව ඇතෙක් දිවයින ප්‍රථා පිහිටි සිද්ධීයාන් රැස්ක ආරජාව තර කර තිබේ. මෙම වාර්තාවෙන් ආවර්තනය වන කාලකීමාව තුළදී එල්.ටී.ටී.රය බොද්ධ සිද්ධීයාන් වලට පහර නොදුන් අතර 1998 දැඟැලු මාලිගාවට සිදුකළ ප්‍රහාරයෙන් පසු එවති සිද්ධීයාන් වලට පහර දී නොමත්. එසේ නමදු එල්.ටී.ටී.රය විසින් අනාගතයේදී එවතින් පහර දීම් නොකරන බවට ප්‍රකාශයක් කර නොමත්.

ආගමික කිරීකරුවෙන් හා රැඳුවියෙන් ගැන වාර්තා නොමත්.

බලහන්කාරයෙන් ආගම් වලට හැරවීම්

එක්සත් ජනපදයෙන් පැහැර ගන්නා ලද හෝ නිති විරෝධී ලෙස රැගෙන යන ලද වික්සත් ජනපද අඩු වියක් පුරවයියෙන් අනුමත කිසිවෙතු බලහන්කාරයෙන් වෙනත් ආගමකට හැරවීම පිළිබඳව හෝ කම්ත් සඳහන් කළ ආකාරයේ පුරවයියෙන්ට ආපසු වික්සත් ජනපදයට පැමිණිමට ඉඩ ලබා දීම ප්‍රතිස්ථාප කිරීමක් පිළිබඳව වාර්තා නොමත්.

ඉස්ත්‍යාද කන්ඩායම් විසින් සිදු කෙරුණු අනිකි බලපාම්

එල්.ටී.ටී.රය 1997 සිට විදේශීය ඉස්ත්‍යාද කන්ඩායමක් ලෙස ලයිස්තුගත කොට ඇත. එල්.ටී.ටී.රය මගින් සියලු වාර්ගික හා ආගමික කන්ඩායම් වලට හානි සිදුකර ඇති අතර ගැටුම තුළ ආගමික හින්සනයට ප්‍රධාන භූමිකාවක් ලැබේ නොමත්.

1990 දී එල්.ටී.ටී.රය විසින් දැවයින් උතුරු පලාතේ සිට 46,000ක් මුස්ලිම් වැකියන් ඔවුන්ගේ නිවෙස් වලින් පළවා භාරින ලදී. මෙම ප්‍රදේශීල්ධින් බොහෝ දෙනෙක් තුවමත් අවනත් වුවන් වන අතර සුනාකාධක මධ්‍යස්ථාන හෝ එවා ආකෘත්තියේ පිවත් වෙති. 1997දී මුස්ලිම් ජනය සම්හර දෙනෙක් උතුරු යාපනය නගරය වෙත ආපසු ගියද එල්.ටී.ටී.රය මගින් දිගින් දිගිටම සිදුකළ තරුණ නිසා වහි රැඳු නොකිවියන. ගැටුම අවසර් වන තුරු මන්නාරම ප්‍රදේශීල්යේ අවනත් වූ මුස්ලිම් වැකියන් දහස් ගෙනාකට ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට පැමිණිමෙන් වෙළිනි ලෙස තර්ජනය කොට ඇති බවට විශ්වාස කළ හැකි ව්‍යාපාර තීව්‍ය තිබේ. මුස්ලිම්වරුන්ට එරෙහිව එල්.ටී.ටී.යේ ක්‍රියාකාරකම් ඔවුන්ගේ ආගමික විශ්වාසයන් මත පදනම්ව නැති බවක් පෙනෙන අතර එය උතුරු නැගෙනහිර ඔවුන්ගේ කටයුතුවලට අනුකූලතාවයක් නොදැක්වන පිරිස් මුවන් කිරීමේ මුලික උපතුමයේ කොටසක් සේ පෙනේ. එල්.ටී.ටී.රය විසින් මුස්ලිම් ප්‍රජාව වෙත විවිධ සාමාජිකය ප්‍රකාශ සිදු කර තිබුනාද සම්හර මුස්ලිම් වරුන් එම ප්‍රකාශ දෙස බලනුයේ සකසෙනි. එල්.ටී.ටී.රය අභ්‍යන්තරව අවනත් වූ මුස්ලිම් ජනයට සිය නිවෙස් වලට පැමිණිමට දෙර්ජමත් කිරීම සිදුකරන අතර ඔවුන්ට තිරිහැර නොකරන බවද පවතියි. අභ්‍යන්තරව ප්‍රකාශ දෙස බලනුයේ සියුන්ගේ නිවෙස් කර ගොස් ඇති නමුදු විස් නොකළ බොහෝ දෙනෙක් එල්.ටී.ටී.ර පාලන ප්‍රදේශීල්ධි වෙදා ඔවුන්ගේ ආරජාව පිළිබඳව රජයයෙන් සහභාගිතාව ප්‍රකාශ ලැබේන තුරු බලා සිටිනි. 2001දී සාම ක්‍රියාලාමය ඇරෝජිමෙන් පසු එල්.ටී.ටී.රය සිය නැගෙනහිර ප්‍රකාශ ප්‍රකාශ සිදුකර ඇති අතර එවායේදී මුස්ලිම් ජනයා මරණයට පත්වී තිබේ. මෙම ප්‍රකාශ සම්බන්ධව කිසිවෙතු අන්තර්ඩිංජුවට අන්තර්ඩිංජුවට සිදුකළ ප්‍රකාශ සියුන්ගේ මුස්ලිම් ජාතිකයින් සිවිල්යානුවෙදී මුස්ලිම් ජාතිකයින් සිවිල්යානුවෙදී

මරා දුමන ලද අතර විල්.ටී.ටී.රය තමන් රට සම්බන්ධ නැහැදි ප්‍රකාශ කළේය. මෙම කිදුෂිය ප්‍රදේශයේ හින්දු හා මුස්ලිම් ප්‍රජාව අතර නොකන්සුන්තාවය වැඩිකිරීමට හේතු විය. විල්.ටී.ටී.රය නැගෙනහිර ප්‍රාන්ත මුස්ලිම් ප්‍රවුල් වලින් හා ව්‍යුපාරික නිර්ණුවම කළේපම් ලබා ගනිත.

අතිතයේදී ගැවුම් හටගත් අවස්ථාවන් වලදූ සිවිල් වැකියන්ට වින් රැකිවෙන මෙන් රජය විකින් උපදෙස් දෙනු බහන පළුලු හා කෝචිල් පරිග්‍රයන් විල්.ටී.ටී.රය යුධ අවබ්‍රෑප ගැබා සිරීමේ ආවරණ ස්ථාන ලෙස හාවිනා කළ බවට වෝදුනා නැති තිබේ.

ආගමික නිදහස වැඩි දියුණු කිරීම් හා ධනාන්මක වර්ධනයන්

කිස්තියානි පළ්ලුවලට එරෙහි ප්‍රහාර උවිව අවස්ථාවේදී ජනාධිපතිතුම්යගේ සිට කිස්තියානි කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාචාර්ය දක්වා රජයේ ප්‍රධානීන් ප්‍රකිදුෂියේ විම පහරදීම් හෙලා දුවන. එවන් පහරදීම් වලට ඉඩ නොදෙන බව විශේෂයෙන් ප්‍රකාශ කළ කුමාරුණාග ජනාධිපතිතිය එසේ සිදු කිරීම්යෙන්ම පුර්ඨ වගයෙන් විමර්ශනය කරන ලෙසට පොලිසියට තියේග කළය. 2003 අවසානයේදී රජය වැඩි අවධානයක් දුක්වීම ඇරුම්මෙන් පසුව පොලිසිය විකින් නොයෙකුත් ප්‍රහාරයන්ට සම්බන්ධයෙන් ප්‍රදේශලයින් දුලෙපස් දෙනෙකු පමණ අත්අඩංගුවට ගෙන තිබේ. නිටපු අග්‍රාමාත්‍ය රතිල් වීළුම්ඩිජා මහතාද ආගමික කටයුතු භාර අමාත්‍යාචාර්යෙන් සිටි දෙනා සමඟ නිර්ණුවම සාකච්ඡා පැවත්වූ අතර ආගමික සම්ගිය පිළිබඳව කම්ටු රාඛියක් ජනවාරියේදී රට පුරා පිහිටුවන ලදී. විස් වුවද ආරම්භක රැකිවීම් වලින් පසු එවා දිගටම පවත්වාගෙන යාම සඳහා උන්දුවක් නොවිය. ප්‍රධාන බොද්ධ හා කෙතෙලික ප්‍රකාශවරු ආගමික සහභාවනය පිළිබඳ සාකච්ඡා දිනේ දිගටම ගෙනයාම සඳහා මැයි මාසයේදී රැකි වුහ.

පේදය 3 - සමාජ ආකෘත්ති

ආගමික වෙනස්කම් මත පදනම්ව වෙනස් ආකාරයෙන් කැලුතිම් වාර්ගිකත්වය මත කෙරෙන වෙනස් සැලකීම් තරම් බහුල නැත. සාමාන්‍යයෙන් විවිධ ආගම් අදහන්නවුන් එකිනෙකාගේ ආගමික විශ්වාසයන් ගෙන උපේක්ෂාවන් බලනි. එහෙත් මෙම වාර්තාවන් ආවරණය කෙරෙනු කාලය තුළදී කිස්තියානුවන්ට විශේෂයෙන්ම සිතු දහම ප්‍රවාරය කරන කන්ඩ්‍යාම් වලට සිදු කෙරෙන නිරිහර හා ඔවුන්ගේ දේපොල හා අදුනිමේ ස්ථානයන්ට පහර දීම් කැලුතිය යුතු ලෙස ඉහළ යාමක් සිදු විය. බොද්ධයින් අනු ආගමිකවලට හැරුම්වලට සහයකී ලෙස එරෙහි බොද්ධයින් විකින් මෙම පහරදීම් කිදුකරන ලදී. ජනාධිපතිතුම්ය අනුම් රජයේ නිලධාරීන් විවිධ ආගමික නායකයින්ද ප්‍රකිදුෂියේ මෙම ප්‍රහාර හෙලා දුවන.

කිස්තියානුවරුන්ට හා ඔවුන්ගේ දේපොල වලට එල්ලවු ප්‍රහාර ගැන පොලිසිය විමර්ශනය කිරීමට උන්කාභ කළද එම කිදුෂිවලට මුළු වුයේ යයි සැකකරන බොද්ධ හික්ෂුන් ගෙන පරිස්ථිති සිරීමට ඔවුනු බොහෝවිට මැලි වුහ. නිරිය කියාන්මක කිරීමේ නිලධාරීන් තවමත් විශ්වාස කරනුයේ විම ප්‍රහාරයෙන්ගේ වැඩි ප්‍රමාණයක් සිදුකරන ලද්දේ බොද්ධයින් කිහිප දෙනෙකු විකින් බවයි. මෙම වාර්තාවන් ආවරණය වන කාලයිමාව තුළදී පහරදීම් වලට සම්බන්ධ යැයි සැක කෙරෙන ප්‍රහාරකයින් කිහිප දෙනෙක් අත්අඩංගුවට ගෙනුනු අතර ප්‍රහාරයෙන්ගේ දුඩිඩ් හා නිතර සිදුවන ස්වභාවය අවු වි තිබේ.

ක්‍රි ලංකා ජාතික කිස්තියානි බ්‍රේම ප්‍රවාර සන්ධානය විකින් මෙම වාර්තාව මගින් ආවරණය කරන කාල සිමාව තුළ ප්‍රහාරයන් 100කට අධික සංඛ්‍යාවක් සිදුවු බවට වාර්තා කොට තිබේ. 2003 දෙකැම්බර් 24-29 කාල සිමාව තුළ සහයකී පහරදීම් 20ක් සිදුවිය. බොද්ධයින්ගේ හා කිස්තියානිවරුන්ගේ කියාකාරකම් විවේචනය කළ ජනප්‍රිය බොද්ධ හික්ෂුවක් දෙකැම්බර් 12 දින නිදිකියේ අපවත් විම මෙම ප්‍රහාරවලට හේතු විනැදි තරමක් දුරට සිටි නැතිය. ඉන්පසු නත්තාල් සමයේදී පළ්ලුවලට සිදුකළ පහරදීම් එසේ හිමියන්ගේ අවමගුල් කටයුතු හා බලුනු උද්‍යොෂණයන්ට සම්බන්ධව සිදුවු (දෙකැම්බර් 24) එවා මින් පළ්ලුවලට පහර දීමේ වෙනත් ප්‍රයත්නයක් ලෙස සැලකිය නොහැක.

පිළිගෙන් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයන් විකින් වසරේ මුළු තය මස අනුලත් පළ්ලුවලට, ප්‍රකාශවරුන්ට හා ආගමික කටයුතු සඳහා රැකිවන පිරිස්වලට එරෙහිව පහරදීම් 48ක් ලේඛනගතව ඇතැයි වාර්තා කරන ලදී. අප්‍රේල් මතිවරණයන්ට පසු මෙම පහරදීම් අඩුවු නමුද මුළුමතින්ම නතර වි නැති. තානාපති කාර්යාල නිරිස්ථකයින් විකින් එම පහරදීම් කිහිපයක් සහනට පහන ඉන් කිහිපයක් පහන දැක්වේ.

අමාන්තනයටත් අනුසා ආගමික කරනයට එරෙහි පනත ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු ජුනි 19 හා 20 යන දිනවල බොද්ධ හිසුන් අනෙකු විශාල පිරිසක් වැදුදුවේ පිහිටි ක්‍රිස්තියානි සහෝදර දේශ්වර්ඩානයට පහර දුන්හ. ජුනි 19 පහරදීමේ සිද්ධිය නිකාවෙන් පොලිසිය ආරක්ෂාව සඳහා දේශ්වර්ඩානයේ රඳි සිටියන. ජුනි 20 දින කළ පහර දීමේදී දේශ්වර්ඩානය ආරක්ෂා කිරීමට තැන්කළ පෙළිස් නිලධාරීන්ටද පහර දෙන ලදී. ජුනි 20 දින ප්‍රහාරයට සම්බන්ධ වූ එක් බොද්ධ හිසුවකට විරෝධීව පොලිසිය වරෙන්තුවක් නිකුත් කළද මෙම වාර්තාවෙන් ආවරණය වන කාලයිමාව අවසාන වනතේක් වම තිකුණුව සොයාගැනීමට ඔවුනු අපොහොසත් වී කිටිත.

මයි 23 දින සහ්නද්ධ පිරිසක් යක්කල පිහිටි “දේව සහා” පළ්ලියට ප්‍රහාරයක් විල්ල කොට පළ්ලියේ කාමාලිකයින්ටද පහර දුන්හ. පොලිසිය පුද්ගලයින් තිදෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගත් අතර සඡ්නැමිඛර් නිමවන තුරැන් නැවත ආරම්භ වී නොතිබුති.

මයි 17 දින මහවැව පිහිටි “යාපු කුලන” පළ්ලියේ පුරුෂනාමාව පිරිසක් විසින් තර්ජනය කරන ලදී. ඒ ඔහු සුහාරාවී පාකලක් ගොඩනගේන්ස යන කටයාවට ප්‍රතිචාරයක් ලෙසිනි. මේ දක්වා පොලිසිය අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදුකර නැත.

අප්‍රේල් 11 වන දින බැදුදුවේ පිහිටි ක්‍රිස්තියානි සහෝදර පළ්ලියකට බොද්ධ හිසුවකගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැමිණි මර පිරිසක් විසින් පහර දෙන ලදී. පළ්ලියට ගල් ගසු අතර දේශ්ව මෙහෙයට සහනාග්‍ර වී සිටි ඇයට පොදු වලින් පහර දීමට උත්සාහ කෙරිනි. පොලිසිය සිද්ධිය ගැන පරිජාත්‍යා පවත්වයි. අප්‍රේල් 11 දින අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දේව සහා පළ්ලියේ පුරුෂනාගේ තිවසට ගිනි බෝම්බ ගසන ලදී. එම පහර දීමේදී කිසිවෙකුවන් තුවාල සිදු නොවූ අතර පොලිසිය පරිජාත්‍යා පැවත්වේය. එහෙත් මෙම වාර්තාව අවසන් වන තේක් වහි වැඩි ප්‍රගතියක් දැක්නට නොවිය.

පෙබරවාරි 15 දින බොරත් වැව පුදේශයේ ධර්ම දින පළ්ලියකට විශාල පිරිසක් විසින් පහර දෙන ලදුව පළ්ලියට හා සේවක තිවස්නයට ගිනි තබන ලදී. පුදේශලයින් පස් දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගැනුන අතර ආගමික ස්වානයක් විනාග කිරීමට තැන් කිරීම යටතේ ඔවුන්ට එරෝධීව නැඩු පැවත්වා ඇතුළු ඇප මත නිදහස් වී සිටිනි. එහි නැඩු දිනය ජුනි මාසයට යෙදී තිබේයි. එහිනම වෙනත් පිරිසක් බොරත් වැව පිහිටි ගෙන්සමන පළ්ලියටද පහර දුන්හ. එහෙත් වහි පුරුෂකවරය පසුව පැමිණිල්ල ඉවත් කර ගත්තේය.

පෙබරවාරි 7 දින ක්‍රිස්තියානි රාජ්‍ය නොවන සංචිතයක් වන වර්ඥ්ඩ් විෂන් හි කැබනිගොල්ලැව කාර්ජලයට ගිනි බෝම්බ ගැසිම නිකා මුළුමතින්ම දැවී ගෙයේය. පසුදින එම සිද්ධියට අදාළ බොද්ධ හිසුන් ඇතුළු කිප දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගැනීනි. හිසුන් තිදෙනාට හා අනෙක් පුදේශලයින් සිවිදෙනාට ගිනි නැඩීම් වේදිනා යටතේ නැඩු පවරනු ලබුවද ඇප මත නිදහස් කෙරිනි. වෘම්ජනය දිගටම පැවතියද මෙම වාර්තාවෙන් ආවරණය වන කාල සිමාව අවසාන වන විටත් නැඩු දිනයක් නියම වී නොතිබේයි. නැඩු ඇතුළු තවදුරටත් වන අධිකරණ කාර්යන් නිතිපති වරාගාගෙන් තින්දුවක් ලැබෙන තුරු ප්‍රමාද වෙමින් තිබේ.

ජනවරියේදී විවිධ ක්‍රිස්තියානි නිකායන් රැසක පල්ල හා ප්‍රධානීව පහර දීම් 20ක් පමණ සිදු විනයි වාර්තා විය. විශේෂයෙන් ජනවාරි 20 දින ගෙෂමාගම නගරයේ පැවති ක්‍රිස්තියානි විරෝධී රැලියකට බොද්ධ හිසුන් ඇතුළු 5000ක් පමණ සහනාග්‍ර විය. ජනවාරි 26 දින මත්තේගොඩ පිහිටි ඉතා සුපිරිසිදු මැණියන්ගේ පළ්ලියට ගිනි තාබිලෙන් හානි සිදු විය. ඒ ගැන පොලිස් පරිජාත්‍යා තවමත් පැවත්වෙන අතර මෙම වාර්තාවෙන් ආවරණය වන කාල සිමාව අවසන් වන විටත් අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදුව නැත.

2003 දෙසැම්බර් 09 දින රත්නපුරයේදී ආගමික පසුවීමක් සහිත එකිනෙකට නොබැඳුනු සිද්ධියේ තුනක් සිදුවියි. ක්‍රිස්තියානි රාජ්‍ය නොවන සංචිතයක් වන වර්ඥ්ඩ් විෂන් ආයතනයේ පුදේශිය කාර්ජාලයකට පහර දෙනු ලකු අතර සේවයේ යෙදී සිටි ආරක්ෂක රැකිවල්කරුවෙකු තුවාල සිදුවිය. ගැන්ත සෙබසිතියන් කැනෝලික පළ්ලියට හා ධේමුන ක්ලේවර පළ්ලියට දෙවන හා තෙවන පහර දීම් වෙත් අලාභ හානි සිදුවිය. පොලිසිය කිසිවෙකුත් සැක නොකරන අතර මෙම වාර්තාවෙන් ආවරණය වන කාලයිමාව අවසන් වන විටත් මේද්ධියේ වෘම්ජනය වෙමින් පවති.

2003 දෙසැම්බර් 5 දින කොරියානු පොනේස්තර්හි ප්‍රජකවරයෝ දෙදෙනෙකුට කොළඹ පිහිටි ඔවුන්ගේ නිවසේදී හිරිහැර කරන ලදී. හාන්ඩ් කිහිපයක්ද සොරා ගැනුනු අතර පොලිසිය එශේෂ පරිස්‍යනු කරන නමුදු මේ දැක්වා අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදුව නැත.

2003 නොවැම්බර් 13 දින දි බොද්ධ හිජුත් වර්ශ්‍ය විෂන් ආයතනයේ බොරුල්ල කාර්ණාලයේ කාර්ස මණ්ඩලයට හිරිහැර හා තර්ජනය කරමින් සඳාවාරාන්මක නොවන අනු ආගමික කරනයට විරෝධීව චෝද්නා කරන ලදී. කිසිවෙකුටත් තුවාල සිදු නොවිය. බොද්ධ හිජුත් හා තවත් කිහිප දෙනෙකු මේ සම්බන්ධයෙන් අත්අඩංගුවට ගත්තා ලද අතර පොලිස් පරිස්‍යනු සිදුවෙමින් පවතී. පර්යව දෙකම පහරදීම සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි කළ අතර පොලිසිය විසින් විය සමඟ මණ්ඩලයට යොමු කරන ලදී. මේ වාර්තාවෙන් ආවර්තනය වන කාල සිමාව අවසන් වන නොවෙන් ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කෙරෙන දිනයක් නියම වී නොමැත.

2003 සැප්තැම්බර් 25 දින කැස්බැවේ පිහිටි දේව සහා පළ්ලියකට පහර දෙන ලදී. විය මෙහෙයෙන ලද්දේ බොද්ධ හිජුත් වන ප්‍රජා කටුවැල්ල වන්දුසිරි නිමියන් විසිනැයි කියවේ. පළ්ලියට දැක් අලුහ හානි සිදුවුවද කිසිවෙකුටත් තුවාල සිදු නොවිය. පොලිස් පරිස්‍යනුයක් පවත්තෙමින් තිබුනද කිසිවෙකු අත්අඩංගුවට ගෙන නැත.

2003 සැප්තැම්බර් 17 දින කොවදෙනියාවේ දේව සහා පළ්ලියට සම්බන්ධ කාන්තාවන් සිවි දෙනෙකුට පහර දෙන ලදී. සැප්තැම්බර් 23 දින එම පළ්ලියටද ගිනි තැබේ. මෙම වාර්තාවෙන් අවසන් වන කාල සිමාව අවසන් වන විටත් පොලිසිය එම පහර දීම හා ගිනි තැබේම ගෙන පරිස්‍යනු පවත්වමින් සිටියද අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදුකොට නොමැත.

2003 අගෝස්තු 02 දින තත්ත්වලේ දේව සහාවේ සාමාජිකයෙකු හට බොද්ධ හිජුත් විසින් පහර දි එලවා දුමු ලබයි. පොලිසියට ඒ ගෙන පැමිණිලි කළද ප්‍රහාරකයින් හඳුනාගෙන නොමැති අතර අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදුකොට නොමැත.

2003 ජූනි 03 දින ඔබසම රාත්‍රියේ ගම්පන ගාන්ත ස්ථිවන්ගේ ලුහරන් පළ්ලිය වට කළ 100ක පමණු කපානකාරී පිරිසක් ඉදිකෙරෙමින් පැවතුන කුඩා දේවස්ථාන ගාලාව විනාශ කළහ. ආකන්තයේ නිවැකි ක්‍රිස්තියාති පවුලකට සිද්ධිය ගෙන වාර්තා කළහොත් මරා දමන බවට තර්ජනය කරන ලදී. පළාතේ නිලධාරීන් විසින් අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදුකරන ලද නමුදු අල්ලාගෙන් ප්‍රද්‍රාගලය නිදහස් කළ අතර සිද්ධිය සමඟ මණ්ඩලයකට යොමු කරනු ලබයි. ඒ සඳහා දිනයක් නියමව නැත. ක්‍රිස්තියානුවන් පළ්ලිය යම් ඉදි කළහොත් වියට බොම්බ ගසන බවට ගම්වැසියේ තර්ජනය කර ඇත.

2003 මැයි 17 දින ගාල්ල දිස්කිස්කයේ නොවු ග්‍රාමයේ ප්‍රදීවී රෝසයිරෝ ප්‍රජකයාගේ නිවසට පැමිණි ප්‍රදේශයේ බොද්ධ විනාරස්ථානයක් හා සම්බන්ධ ගිනි පිරිසක් අනු ආගම්වල පිරිස් ක්‍රිස්තියාති ආගමට හැරවීමෙන් වළකින ලෙස ඔහුට උපදෙස් දැන්හ. රෝසයිරෝ මෙම සිද්ධිය ගෙන පොලිසියට පැමිණිලි කළේය. 2003 ජූනි 13 දින වෙනත් පිරිසක් රෝසයිරෝ ප්‍රජකවරයාට පහරදී නිවයේ හාන්ඩ්වලට ගිනි තැබුහ. 2003 ජූනි 13 දින ප්‍රද්‍රාගලයින් තිදෙනෙකුට එරෝධීව අනවකරයෙන් ඇතුළුවීම හා බිජාගේවීම සම්බන්ධයෙන් චෝද්නා ගෙනු කෙරිණි. ඔවුන් අප මත තිදෙහස් කරනු ලැබූ අතර නඩුව විනාශ කිරීම ඕක්නොම්බරයේදී සිදුවීමට නියමිතය.

2003 මැයි 25 වනදා කළුවෙන්කරුනි ග්‍රාමයේදී පිහිටි “හෙවන්ලු හාවයෝ” පළ්ලියට කුඩා වැදුණ 500ක් පමණු හින්දුන්, දරුවන් ඇතුළු පළ්ලියේ සාමාජිකයින්ට පහරදී ගොඩනගිල්ල සම්පූර්ණයෙන් කොළුල කැහ. කළුවෙන්කරුනි වැඩි විල්.ටි.ටි.ර බලපෑමක් සහිත නැගෙනහිර පළාතේ පිහිටා ඇත. මෙම තින්ද කළහකාරාන් ඉත් අනතුරුව ගමී ක්‍රිස්තියාති ප්‍රවුල් 25කට අයන් නිවාස්වලට ගිනි තබා ක්‍රිස්තියානුවන් දෙදෙනෙකුට ඔවුන්ගේ අභම් අන්තරින ලෙස බල කළහ. විනාශට වහාවූ පොලිසියේ නිලධාරීන් ගෙනහ කළහකාරාන් පාලනය කිරීමට තරම් ප්‍රමාණාවන් නොවුවද ප්‍රජකවරය ආරක්ෂා ක්ව්‍යානයකට ගෙනයාමට සිමුණු සමත් වුහ. විල්.ටි.ටි.රය විසින් ක්‍රිස්තියානු ගම් වැඩියන්ට නැවත සිය තිවස්වලට පැමිණෙන මෙන් දැන්වා ඇති අතර ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීමටද පොරාන්ද වී ඇත. වෙනත් මෙම වාර්තාවට ඇතුළත් කාලයිමාව ඇතුළත් විකාර විනාශ ක්‍රිස්තියානුවෙකු ආපසු ගොස් නැත. මෙම වාර්තාවෙන් ආවර්තනය කෙරෙනු කාලයිමාව අවසන් වනතුරු සිංහ අත්අඩංගුවට ගැනීමක් සිදුව නැති අතර විවෘත්තක් සිදුවේ යයිද සිනිය නොහැක.

2002 වසරේද ක්‍රිස්තියානි කණ්ඩායමක් මිගලුවේ පිහිටි ගොනෝවාගේ සංස්කරණයේ අයන් ගාලුවක ජනෙල් බිඳු විදුලු පද්ධතිය විනාශකොට උපකරණවලට ගෙනි තැබූහි. කළඹකාරීන් විසිර යන රෙක් පොලුසිය එම කළඹලයට ප්‍රතිචාර නොදුක්වියෙයි ඉහත සහාවේ කාමාලියෙය් පවති. 2002 නොවැම්බර් මාසයේද ක්‍රිස්තියානි කළඹකාරීන් එම රැස්වීම් ගාලුවම කඩාපැන ගොනෝවාගේ සංස්කරණයේ පහරදී ගාලුව විනාශ කළහ. 2002 දෙසැම්බර් මාසයේද ගොනෝවාගේ සංස්කරණයේ පොලුසියේ සහය හා ක්‍රියාකාරීන්වය ඉල්ලා ආයාවනය කළහ. පොලුසි ප්‍රකාශකයෙක් ස්ථානයට පැමිණ පරිශ්‍රා කොට පොලුසිපතිචාරයට වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළේය. එහෙත් ගත් කියාමාර්ගයෙක් ගැන වාර්තා නොවේ. පොලුසි විවරණයේ ප්‍රතිචාරය ලෙසින් ගින්න ක්‍රියාවන් හෝ උවමනාවෙන් කිදුකළ වික්‍රී බව තිරණය වුයේ යයි වාර්තාවේ තිබේ. එහෙත් කිදු සංස්කරණවෙතු හඳුනාගැනීම හෝ අත්අඩංගුවට ගැනීම කිදුව නැති. නුවුවක්ද ගොනු කොට නැති.

විවිධ ආගමික කණ්ඩායම් පොදුගලුක අංශයේ රැකියා දිමේද තම ආගමේ හෝ ආගමේ පුද්ගලයන්ට වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් දෙනයි වාර්තා වී තිබේ. මෙම ක්‍රියාව ප්‍රධාන වගයෙන් ආගම් මත පදනම් වී ඇතැයි කිව නොහැකිය. රාජ්‍ය අංශයේ රැකියා දිමේද ආගම් මත පදනම්ව වැඩි සැලකිල්ලක් දුක්වීමක් කිදුවනයි වාර්තා වී නැති.

පේදය 4 - වික්‍රී පත්‍ර ජාල ප්‍රතිපත්තිය

මානව හිමිකම් වර්ධනය කිරීමේ මුළුක ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස වික්‍රී පත්‍ර ජාල තානාපති කාර්ජාලය ආගමික නිදහස පිළිබඳ කාරනා සම්බන්ධයෙන් රාජ සම්ම සාකච්ඡා කිදු කරයි. තානාපති කාර්ජාලයේ නියෝජිතයින්, මානව හිමිකම්, එරුගින් නා ආගමික නිදහසට අදාළ කරනු ගැන පුව්ල් ලෙස විවරණය කිරීම සඳහා රටේ ප්‍රධාන ආගම්වලට අයන් කණ්ඩායම්වල නියෝජිතයින් නිරතරවම හමු වෙති. මෙම වාර්තාවෙන් ආවරණය වන කාලයිමාව තුළදී තානාපති කාර්ජාලයේ නියෝජිතයින් ජනාධිපතින් සුමාරතුව මහත්මිය ඇතුළු රජයේ ඉහළම නිලධාරීන් නිරතරවම හමුවේ ක්‍රිස්තියානි පළුලුවලට කොරෙන ප්‍රහාරයන් ගැන වික්‍රීන් ජනපද රජයේ සහයෝග්‍රැල්ල පළකළ අතර අනු ආගමික කරනයට එරෙහිවීම හා සම්බන්ධ කරනු ගැන සාකච්ඡා කළහ. අවස්ථා නිනිපයකදී මානව හිමිකම්, ප්‍රජානත්ත්වාදය හා කමිකරු කටයුතු පිළිබඳ සහකාර ලේකම් හා අන්තර් ප්‍රතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ පුර්න බලන්න සහිත තානාපතිවරයා වික්‍රීන් ජනපදයේ මෙරට තානාපතිවරයා සමඟ ආගමික කරනයට එරෙහිවීම හා බැඳුනු කාරනා ගැන සාකච්ඡා කොට තිබේ. රාජ විසින් ආරම්භ කොට අති සාම ක්‍රියාවලියට වික්‍රීන් ජනපදය සිය දැඩි සහයෝගය පළකරන අතර තානාපති කාර්ජාලයද ආගමික ප්‍රධානී විසින් මෙම ගැටුවට සාමක්ම විසඳුමක් බවදීම සඳහා කිදුකරන අන්තර් ආගමික ප්‍රයන්නය දෙරේසමන් කොරේ.

ආගමික පුරුෂවරුන් හා එවායේ නිලධාරීන් සමඟ පවත්වන රැස්වීම්වලදී ආගමික ප්‍රධානී අතර කිදුකෙරෙන හමුවීම් හා සාකච්ඡාවන්ට තානාපති කාර්ජාල නියෝජිතයෝ සහයෝගය පළකුවන.

2004 සැප්තැම්බර් 14 දින නිකුත් කරන ලදී.

අන්තර් ප්‍රතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ වාර්තාවේ මේ පිටුව.